

Україна посилює тиск у тилу Росії, а Росія сповільнює наступ в Україні	Як Орбан влаштував «полювання» на українське золото	Греція вимагає пояснень від України через знайдений військовий дрон	Сльози свободи: 186 українців повернулися з полону після тривалої неволі	Відзначення 100-ліття Ірини Сеник у Львові. Відкриття меморіальної лавки.
СТ. 2	СТ. 3	СТ. 5	СТ. 8	СТ. 9

ЗЕЛЕНСЬКИЙ НАГОЛОШУЄ «МИ НЕ БУДЕМО МОВЧКИ ВМИРАТИ»

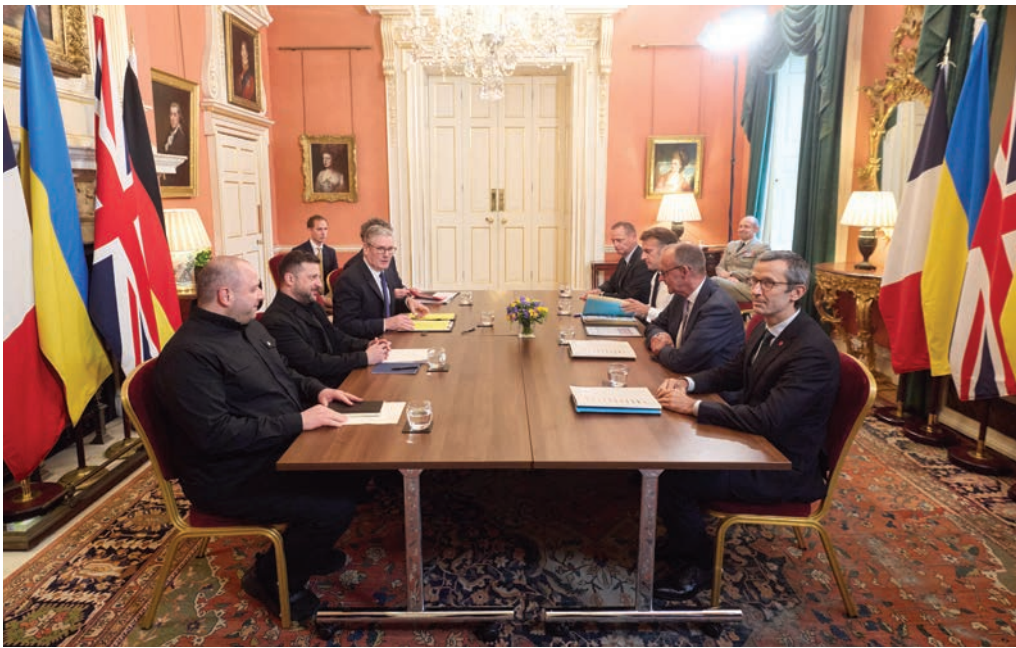
Після чергової ескалації російських ударів по Україні Президент Володимир Зеленський прибув до Лондона. На зустрічі з лідерами Великої Британії (Кір Стармер), Франції (Еммануель Макрон) та Німеччини (Фрідріх Мерц) головну увагу було приділено терміновому посиленню української протиповітряної оборони та зміцненню спільних можливостей стримування російської агресії.

У британському уряді повідомили, що сторони обговорили нагальну потребу масштабувати систему ППО, наростити виробництво перехоплювачів, а також спільно розробляти протибалістичні системи і засоби глибокого ураження. Переговори відбулися на тлі застосування Росією ракет типу «Орешнік» та нещодавнього удару дрона по об'єкті зі зберігання відпрацьованого ядерного палива поблизу Чорнобильської АЕС. Хоча будівлю було пошкоджено, радіаційного забруднення не зафіксовано; Зеленський назвав цю атаку «надзвичайно підлою» та свідченням небезпечної безкарності РФ.

Лідери групи ЕЗ засудили масштабні ракетно-дронові атаки Росії та закликали Володимира Путіна погодитися на «негайне та повне припинення вогню» як основу для подальших переговорів. Раніше російський президент відхилив пропозицію Зеленського щодо прямих переговорів, заявивши, що воєнні цілі РФ залишаються незмінними. Український лідер назвав

Володимир Зеленський із королем Чарльзом III.

Володимир Зеленський у Лондоні провів зустріч із Прем'єр-міністром Великої Британії Кіром Стармером, Президентом Франції Еммануелем Макроном та Канцлером Німеччини Фрідріхом Мерцем у форматі ЕЗ–Україна, об'єднавши ключових європейських партнерів Києва для переговорів на високому рівні.

цю позицію «слабкою» і наголосив: «Ми не будемо мовчки вмирати. Ми будемо відповідати і ставати сильнішими щодня».

Після завершення спільної частини Кір Стармер і Володимир Зеленський провели окрему півгодинну зустріч, після чого вийшли до журналістів на Даунінг-стріт. У межах візиту Президент України також запланував зустріч із королем Чарльзом III. Наступним етапом консолідації підтримки стане саміт G7 у французькому Евіані 15 червня, де союзники планують посилити санкційний тиск та оборонні зобов'язання в межах НАТО. Велика Британія та Франція водночас продовжують ініціативу «коаліції охочих» задля надання Україні довгострокових безпекових гарантій.

Зустріч лідерів проходила на тлі нових українських ударів по тилових об'єктах РФ та окупованих територіях. Зокрема, українські дрони уразили нафто-термінал і військово-морський порт у районі Санкт-Петербурга, а також паливні сховища та транспортну інфраструктуру в Криму, що спричинило перебої з паливом.

У Києві зростають очікування щодо можливого перелому на фронті: за оцінками української сторони, російський наступ сповільнюється, а втрати РФ залишаються високими. Водночас Росія продовжує обстріли українських міст — повідомляється про загиблих унаслідок авіаударів у Запорізькій та Дніпропетровській областях.

Ганна Вівчарук

УКРАЇНА ПОСИЛЮЄ ТИСК У ТИЛУ РОСІЇ, А РОСІЯ СПОВІЛЬНЮЄ НАСТУП В УКРАЇНІ

Нещодавні успіхи України на фронті та дедалі ефективніші удари по російській військовій логістиці свідчать про поступове послаблення переваги Москви на полі бою. Попри те, що російські війська продовжують повільне просування на Донеччині, яка залишається головним напрямком їхнього наступу, експерти відзначають зміну тенденції на користь України. На їхню думку, якщо нинішня динаміка збережеться, Кремль може опинитися перед необхідністю ухвалювати складні політичні та військові рішення.

2-го червня речник Кремля Дмитро Песков заявив, що бойові дії можуть завершитися «війну можна завершити до кінця року або до кінця дня», якщо Київ погодиться вивести війська з окупованих територій, які Москва вважає своїми. Водночас низка експертів переконана, що якщо Україна зможе підтримувати нинішній рівень тиску протягом найближчих місяців, а Росія не адаптується до нових умов, Москва опиниться перед вибором: або вдатися до політично ризикованої масштабної мобілізації, або повернутися за стіл переговорів.

Лінія Фронту

За даними американського аналітичного центру - Інституту вивчення війни (Institute for the Study of War, ISW), війна від кінця 2023 року залишається переважно позиційною, без значних оперативних проривів з обох сторін. За оцінками інституту, ні Росія, ні Україна не змогли зосередити достатню кількість піхоти та важкої техніки поблизу фронту для проведення масштабних маневрових операцій. Водночас статистика свідчить про суттєве зменшення та сповільнення російських територіальних здобутків. За даними ISW, від початку 2026 року до 26 травня російські війська захопили 104 квадратні кілометри української території. Для порівняння, за аналогічний період 2025 року цей показник становив 1,619 квадратних кілометрів.

За даними українського OSINT-проекту DeepState UA, минулого тижня російські війська втратили близько 40 квадратних кілометрів території на напрямках у Донецькій, Запорізькій та Дніпропетровській областях. Це є найбільшою тижневою втратою для РФ із кінця 2023 року. Аналітики також зазначають, що у травні Росія змогла захопити тільки 20 квадратних кілометрів української території, що є найнижчим місячним показником із осені 2023 року. Водночас DeepState UA фіксує локальні успіхи українських сил на півдні Донецької області, а також у окремих районах Запорізької та Дніпропетровської областей.

Український військовий аналітик Іван Ступак вважає, що одним із ключових напрямків бойових дій залишається район Запоріжжя — великого міста, де до повномасштабного вторгнення проживало близько

Українські військовослужбовці із безпілотним літальним апаратом, 91 окремий протитанковий батальйон.

700 тисяч людей. За його словами, українським силам вдалося зупинити російський наступ приблизно за 20 кілометрів від міста. Водночас, на його думку, цього літа головною ареною бойових дій може стати Костянтинівка — одне з трьох великих міст Донеччини, що залишаються під контролем України разом із Краматорськом та Слов'янськом.

Ступак переконаний, що Росія має обмежені шанси вийти на Краматорськ чи Слов'янськ уже цього року. За його оцінкою, навіть захоплення Костянтинівки у 2026 році стало б для Москви суттєвим військовим досягненням. Водночас він зазначає, що за нинішніх темпів бойових дій бої за Слов'янськ і Краматорськ навряд чи розпочнуться раніше ніж наступної весни.

Дрони та логістика

Експерти пов'язують покращення позицій України насамперед із розвитком безпілотних технологій та здатністю завдавати ударів по російській логістичній інфраструктурі. Росія поступово втрачає свою колишню перевагу в сегменті дронів середньої дальності. Масовані штурмові операції, які проводить російська армія, дедалі рідше дають відчутний результат, а ефективність наступальних дій на багатьох ділянках фронту помітно знизилася.

Україна також значно розширила свої можливості завдавати ударів по цілях у глибокому тилу противника. Повідомляється, що українські безпілотники досягають об'єктів на відстані до 150 кілометрів від лінії фронту, зокрема й сухопутного коридору, що з'єднує Росію з окупованим Кримом.

За даними Bloomberg, минулого місяця Україна здійснила рекордні 30 ударів по об'єктах російської нафтової інфраструктури, вразивши термінал у Новоросійську та вісім із десяти найбільших нафтопереробних заводів Росії. Минулого тижня Україна також оголосила про початок так званої «логістичної блокади», метою якої є посилення тиску на тилі райони Росії та зниження її здатності проводити активні наступальні операції.

За оцінкою Institute for the Study

У Центрі підготовки підрозділів організовуються заходи, які сприяють емоційному розвантаженню особового складу в умовах інтенсивної підготовки.

of War, послідовне знищення українськими силами російських радарів і систем протиповітряної оборони відкриває можливість для подальших ударів по інших критично важливих об'єктах у глибокому тилу РФ. Російські військові блогери також визнають, що українські удари створюють дедалі серйозніші логістичні труднощі, спричиняючи дефіцит пального та ускладнюючи ротацію особового складу й постачання боєприпасів.

Проросійський Telegram-канал «Рибар», який має значну аудиторію, повідомляє, що українські атаки дронів створюють проблеми, які виходять далеко за межі перебоїв із паливом та постачанням у Криму. Інший російський військовий канал «Донецька піхота» заявив, що кампанія українських безпілотників фактично підірвала традиційне уявлення про безпечний тил. «Тепер навіть у глибокому тилу будь-яка ціль є досяжною. У найближчі шість місяців, із розвитком технологій, це пошириться ще далі, зокрема на Ростовську область Росії», — йдеться у повідомленні.

На думку Ступака, кампанія із застосування безпілотників лише посилюватиметься після отримання Україною нового пакета європейської допомоги на суму 45 мільярдів євро, з яких 6 мільярдів передбачено саме на виробництво та закупівлю дронів. За його словами, Україна нині запускає близько 5,500 безпілотників щодоби. «Стіна дронів» працює. Крім того, безпілотники дедалі біль-

ше автоматизуються, і один оператор уже може одночасно керувати двома-трьома апаратами в повітрі. Усе це впливає на ситуацію на фронті», — зазначив Ступак.

Проблема людських ресурсів

Обидві сторони продовжують відчувати труднощі з поповненням особового складу на тлі війни, що триває вже п'ятий рік. За оцінками американського Центру стратегічних і міжнародних досліджень (Center for Strategic and International Studies (CSIS)), загальні втрати Росії вбитими та пораненими сягнули приблизно 1,2 мільйона осіб. Окремий підрахунок, проведений незалежним виданням Mediazona спільно з Російською службою BBC, підтвердив загибель понад 221 тисячі російських військовослужбовців.

Щоб уникнути нової хвилі мобілізації, яку вважають надзвичайно непопулярною, Москва дедалі частіше використовує приховані методи комплектування армії, зокрема значні фінансові виплати для малозабезпечених громадян Росії та іноземців.

Україна востаннє оприлюднила офіційні дані про втрати в лютому, повідомивши про загибель 55 тисяч військовослужбовців. Водночас проєкт Ukraine Losses, який веде облік на основі відкритих джерел, оцінює кількість загиблих у понад 97,869 осіб.

Переломний момент чи ні?

Попри певні тактичні успіхи України, експерти наголошують, що для суттєвої зміни ситуації Києву необхідно тривалий час зберігати перевагу над противником.

Іван Ступак зазначає, що Україна наразі не має ресурсів для масштабного наступу з метою звільнення всіх окупованих територій. «Економіка і суспільство виснажені. Будь-який серйозний наступ потребував би сотень танків, тисяч військовослужбовців та потужної авіаційної підтримки, а таких ресурсів сьогодні немає», — наголосив він. На його думку, найближчим завданням Києва є насамперед стримування російського просування, а не проведення великого контрнаступу.

З цією оцінкою погоджується й російський програміст Руслан Левієв, засновник моніторингової групи Conflict Intelligence Team (CIT). Він вважає, що Україна поки що не диктує умови на полі бою. «Для російської армії виникають нові виклики та загрози, до яких їй доведеться адаптуватися. Не виключено, що вона не впорається з цими викликами, і тоді проблема стане набагато гострішою», — сказав він. У найгіршому для Кремля сценарії доведеться обирати між масштабною мобілізацією, яка може не дати очікуваних результатів, та припиненням бойових дій із переходом до дипломатичного врегулювання.

Надя Герелюк

ЯК ОРБАН ВЛАШТУВАВ «ПОЛЮВАННЯ» НА УКРАЇНСЬКЕ ЗОЛОТО

Угорщина переживає один із найгучніших політичних скандалів у своїй сучасній історії. Новий прем'єр-міністр країни Петер Мадяр виступив із жорсткою заявою, вимагаючи притягнути свого попередника Віктора Орбана до кримінальної та політичної відповідальності. Приводом для цього стало розслідування авторитетного незалежного видання Telex, яке підтвердило: Орбан особисто віддав наказ спецслужбам здійснити силове затримання інкасаторів українського державного Ощадбанку у березні цього року.

Цей інцидент, який у Будапешті охрестили операцією «Український золотий конвой», виявився не боротьбою зі злочинністю, а актом міждержавного шантажу та зловживання владою.

Напад в Алацку

Події розгорталися 5 березня. Два броньовані інкасаторські автомобілі «Ощадбанку» в супроводі семи працівників здійснювали плановий і цілком легальний рейс. Вони транспортували готівкову валюту (близько 40 мільйонів доларів і 35 мільйонів євро), а також 9 кілограмів інвестиційного золота з австрійського Raiffeisen Bank до України. Маршрут пролягав через Угорщину — звичним і погодженим транзитним коридором, який банк використовував з початку повномасштабного вторгнення Росії.

Проте в районі зони відпочинку Алацк поблизу Будапешта український конвой заблокували бійці угорського Контртерористичного центру (ТЕК). Співробітників банку затримали, одягли в кайданки та піддали

Захоплення українських інкасаторів та коштів Ощадбанку поблизу Будапешта відбулося за прямим наказом тодішнього прем'єра Угорщини Віктора Орбана.

жорсткому поводженню. Того ж дня підконтрольні уряду Орбана медіа розгорнули дезінформаційну кампанію. На офіційних урядових сторінках з'явилося ефектне відео затримання, а пропаганда за допомогою штучного інтелекту почала таврувати українських банкірів як «міжнародних контрабандистів». Ба більше, затриманих звинуватили у відмиванні грошей і поспіхом ухвалили рішення про їхню депортацію з заборонаю в'їзду до Шенгенської зони.

Нафтовий шантаж

Австрійський центральний банк одразу висловив здивування діями Угорщини, підтвердивши абсолютну законність і рутинність цього міжбанківського перевезення. Як з'ясували журналісти Telex, жодного юри-

дичного чи безпекового підґрунтя для штурму не існувало. Вся операція була спланована в кабінеті прем'єр-міністра.

Головним мотивом Віктора Орбана була політична помста. Напередодні інциденту через російські обстріли було пошкоджено нафтопровід «Дружба», що призвело до тимчасового призупинення транзиту російської нафти до Угорщини. Орбан відмовився вірити технічним аргументам Києва та вирішив, що Україна блокує постачання нафти. Силове захоплення українського держмайна та заручників мало стати важелем тиску на українську владу. Додатково уряд планував використати «знайдені мільйони» для внутрішнього піару, поширюючи фейки про те, що ці кошти нібито призначалися для фінансування угорської опозиції.

Політичний крах

План Орбана провалився. Наступного ж дня після затримання, завдяки миттєвому втручання дипломатів та Нацбанку України, інкасаторів відпустили. Згодом, після поразки партії «Фідес» на виборах і приходу до влади команди Петера Мадяра, ситуація змінилася докорінно. На початку травня Угорщина повернула «Ощадбанку» всі вилучені цінності, а рішення про депортацію та санкції проти українців скасували.

Прокурорська перевірка секретних матеріалів виявила, що Служба захисту конституції Угорщини не мала жодних доказів загрози нацбезпеці з боку українського конвою. Це викликало логічне питання у суспільства: якщо злочину не було, на якій підставі діяли силовики?

Чинний прем'єр Петер Мадяр прямо звинуватив Віктора Орбана у створенні системи «ручного керування» силовими структурами. Мадяр заявив, що Орбан особисто спрямовував роботу правоохоронних органів і спецслужб, сам вирішував, чи проводити обшуки, чи затягувати справу, і він же має нести за це відповідальність.

Ця історія демонструє, як колишнє керівництво Угорщини європейські інститути та правоохоронні органи використовувало як інструменти авторитарного тиску та політичного реваншу. Наразі Будапешт намагається очистити свою репутацію, але крапку в цій справі поставитиме лише офіційне розслідування дій самого Орбана.

Олександра Чорна

УКРАЇНА Й ПОЛЬЩА ЗАГОСТРЮЮТЬ СУПЕРЕЧКУ ЧЕРЕЗ НАЗВУ ПІДРОЗДІЛУ «ІМЕНІ ГЕРОЇВ УПА»

26 травня Президент України Володимир Зеленський підписав указ №440/2026, яким окремому підрозділу спеціальних операцій «Північ» Сил спеціальних операцій Збройних сил України було офіційно присвоєно почесне найменування «імені Героїв УПА». У документі зазначається, що це рішення ухвалене з метою відновлення історичних традицій національної армії. У поясненні зазначалося, що це рішення ухвалене «з метою відновлення історичних традицій національної армії». Водночас цей крок спричинив різку політичну реакцію в Польщі, одному з ключових союзників України у війні проти Росії.

Президент Польщі Кароль Навроцький жорстко розкритикував рішення, заявивши, що воно суперечить європейським цінностям і чутливості польського суспільства. Виступаючи у Варшаві 29 травня, він заявив, що Зеленський показав: Україна «за ментальністю, через прославлення бандитів і вбивць з Укра-

Кароль Навроцький і Володимир Зеленський.

їнської повстанської армії, не готова бути частиною європейської родини». За його словами, «у європейській родині не можна прославляти тих, хто вбивав жінок і дітей, поляків». Навроцький також заявив про намір ініціювати позбавлення Зеленського Ордена Білого Орла, найвищої державної нагороди Польщі. Рішення

має розглянути відповідна комісія 8 червня.

Суперечка оголила зростаючі політичні розбіжності в Польщі щодо політики стосовно України. Колишній президент Анджей Дуда підтримував активну військову й політичну співпрацю з Києвом, тоді як Навроцький займає значно критичнішу позицію,

ставлячи під сумнів перспективи вступу України до Європейського Союзу та політику щодо українських біженців. Від початку каденції він також не здійснив офіційного візиту до Києва.

Прем'єр-міністр Дональд Туск намагався зменшити дипломатичну напругу, застерігши, що історичні суперечки можуть зіграти на користь Москви. Він наголосив, що хоча Україна «зачепила історичну чутливість Польщі», подальша ескалація була б контрпродуктивною. МЗС України 29 травня заявило, що нова назва підрозділу не спрямована проти Польщі, а в українському розумінні спадщина УПА символізує насамперед опір імперській політиці Москви. Інцидент знову актуалізував давні історичні суперечності між двома країнами на тлі підготовки Польщі до міжнародної конференції з відновлення України, яка відбудеться в Гданську наприкінці червня.

Надя Герелюк

- ## КІЛЬКОМА РЯДКАМИ
- Марк Карні вирушає до Франції та Ірландії для участі в саміті G7 Leaders' Summit 2026, де обговорюватиме питання торгівлі, оборони та технологій.
 - В країні точаться жорсткі політичні дебати. Лідер опозиції П'єр Пуальєвр заявляє про настання повноцінної рецесії, тоді як уряд Карні закликає не панікувати, посиляючись на сильні показники ринку праці.
 - Уряд виділив \$112 мільйонів на запуск програми Build Canada Homes для початку зведення 217 доступних орендних будинків у Торонто.
 - Торонто офіційно оголосив про повну готовність до Чемпіонату світу з футболу, який стартує за кілька днів. На вулиці залучать тисячі додаткових поліцейських та посилять роботу громадського транспорту.
 - Канадські імміграційні консультанти нагадують, що досі діють спеціальні заходи, які дозволяють українцям продовжити свої відкриті дозволи на роботу (Open Work Permits) терміном до 3 років. Заявки приймаються до 31 березня 2027 року.
 - Михайло Федоров продемонстрував українські дрони-перехоплювачі, які завдяки ШІ автоматично (на 95%) збивають російські «Шахеда».
 - На фронті внаслідок цілеспрямованого удару ворожого БПЛА по автомобілю дістав поранення відомий український політик та військовослужбовець, очільник партії «Свобода» Олег Тягнибок.
 - За добу Генштаб зафіксував ліквідацію понад 1,330 окупантів, а також знищення 2,161 безпілотної та 85 артилерійських систем.
 - Єврокомісарка з питань розширення Марта Кос під час пресконференції в Києві офіційно оголосила, що першим днем початку офіційних переговорів щодо членства України в ЄС визначено 15 червня цього року.
 - Речник Путіна Песков вкотре заявив про «неможливість діалогу з Києвом», звинувативши Україну у небажанні йти на компроміси на умовах РФ.
 - Український суд засудив до 15 років позбавлення волі колаборанта, який воював проти ЗСУ на Сумському напрямку.
 - Французькі винищувачі місії НАТО збили безпілотної у Латвії, який порушив повітряний простір країни поблизу російського кордону Главком.
 - Стокгольмський інститут дослідження проблем миру повідомив, що 9 ядерних держав розширюють свої арсенали, а розгортання нових боеголовки випереджає утилізацію старих.
 - Ізраїль та Іран відновили прямі бойові дії. Іран випустив близько 30 балістичних ракет по ізраїльських базах. У відповідь Ізраїль атакував нафтохімічний комплекс у Махшахрі та об'єкти в Тегерані, Табризі та Ісфахані.
 - Прозахідна партія прем'єр-міністра Нікола Пашиняна у Вірменії здобула перемогу на виборах, випередивши проросійських опонентів попри масштабні дезінформаційні кампанії Кремля.
 - Лідер Китаю вперше за 7 років прибув до Північної Кореї на тлі заяв Пхеньяна про намір прискорено нарощувати свій ядерний потенціал.
 - Потужний землетрус магнітудою 7,8 сколихнув острів Мінданао на Філіппінах. Загинули щонайменше 32 людини, зруйновано десятки будівель, а у країнах Азії оголошували процеси евакуації через загрозу цунамі.
 - У ніч на 8 червня безпілотної атакували російське місто Новоросійськ. За даними моніторингових каналів, під удар потрапив нафтовий термінал "Шесхаріс". Зазначається, що мешканці міста Новоросійськ Краснодарського краю в ніч на 8 червня повідомили про велику кількість атак. Зокрема, у місті нарахували щонайменше 50 вибухів, спалахнула пожежа.
 - Сили спеціальних операцій у серії дронових ударів уразили вузол двох російських магістральних нафтопроводів в Волгоградській області РФ у ніч проти 8 червня.
 - Російські війська вдень 8 червня скинули 3 авіабомби на Слов'янськ, в результаті чого 9 людей отримали поранення.
 - Уночі російський "шахед" уразив сортувальне відділення "Укрпошти" в Харкові: оператор тимчасово змінив схему обробки та доставки відправлень і працюватиме за резервною схемою.

Головний редактор: д-р Надя Герелюк
Голова редакційної колегії: д-р Олег Романишин

Газета заснована у 1948 році видає Видавнича Спілка "Гомін України"
з обмінною порукою у Торонті Онтаріо Канада
«Гомін України» – орган Українських Державницьких Організацій Канади

☎ 416-516-2443
Website: www.homin.ca

E-mail: homin@on.aibn.com
Адміністрація: info@homin.ca

Postmaster, send address changes to:
"Homin Ukrainy" Publishing Co. Ltd. 9 Plastics Ave., Toronto, Ont. M8Z 4B6

Передплата: Publication mail: \$90.00 на рік
Standard mail: \$125.00 на рік

США: \$150.00 на рік
Міжнародні: \$275.00

Редакція не повертає надісланих матеріалів і не веде листування в їх справі, застерігає право їх скорочувати та справляти. Статті, підписані прізвищем чи ініціалами, не є обов'язково висловом становища редакції. У матеріалах з України збережено правопис оригіналу. Оголошення до кожного чергового числа приймаємо телефоном або письмово до П'ЯТНИЦІ, год. 1:00 по пол.

За зміст оголошень редакція не відповідає. Річники "Гомону України" та англomовного додатку "Ukrainian Echo" можна замовляти в електронному форматі.

OMNI 1 - ON
субота - 8 PM
вівторок - 11 PM*
субота - 7 AM*

OMNI - AB
неділя - 8 AM

OMNI - BC
неділя - 8 AM

*Повторення

Дивіться Forum TV!

Рекламуйтеся або станьте спонсором частини програми!

Дивіться програму по всій Канаді на телеканалі OMNI!

ForumTV Canada

@ForumTVCanada

www.forumtv.ca | TEL: 416-572-8255 | info@forumtv.ca

Радіoproграма ``Пісня України``

Можна слухати з понеділка до п'ятниці в 9 год. ранку на

cjmrradio.com
CJMR APP

<https://www.facebook.com/SOFUradio>

Smart speakers (Hey Alexa, play CJMR on TuneIn/iHeart)

SOFU.RADIO@GMAIL.COM

ГРЕЦІЯ ВИМАГАЄ ПОЯСНЕНЬ ВІД УКРАЇНИ ЧЕРЕЗ ЗНАЙДЕНИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ДРОН

Відносини між Києвом та Афінами опинилися перед найсерйознішим випробуванням за останні два роки. Причиною стала знахідка, яку виявили грецькі рибалки біля узбережжя курортного острова Лефкада в Іонічному морі. Там знайшли неушкоджений військовий безпілотний човен, начинений вибухівкою. Після розслідування, проведеного Генеральним штабом Греції, Афіни дійшли висновку, що апарат належить Збройним силам України. Як наслідок, Греція офіційно оголосила Києву вже два демарші, вимагаючи негайних пояснень та офіційних вибачень.

Цей інцидент викликав гострі дискусії про межі самооборони під час війни та безпеку в усьому Середземноморському регіоні.

Хроніка знахідки

Історія розпочалася на початку травня. Місцеві рибалки помітили у воді неподалік від Лефкади невідомий сирій об'єкт обтічної форми, що дрейфував за течією. Вони одразу викликали берегову охорону та військових фахівців. Експерти, які прибули на місце, ідентифікували об'єкт як швидкісний безпілотний надводний апарат (БпЛА). На його борту виявили близько 100 кілограмів бойової вибухівки. Через високий рівень небезпеки грецькі сапери прийняли рішення відбуксирувати дрон на безпечну відстань і провести контрольований підрив.

Військові аналітики зазначають, що за своєю конструкцією та технічними характеристиками безпілотник повністю відповідає українським моделям «Козак Мамай» або Magura V5. Обидва типи БпЛА активно використовуються Головним управлінням розвідки (ГУР) та Службою безпеки України для операцій у Чорному морі. Грецькі спецслужби припускають, що дрон брав участь у секретній місії у Середземному морі, але через технічний збій, втрату

Морський безпілотний апарат, виявлений біля берегів Греції 7 травня 2026 року. Фото: ekathimerini.com

зв'язку з оператором або брак пального збився з курсу і дрейфував сотні кілометрів, поки його не прибило до берегів Лефкади.

Грецька преса висунула версію, що ймовірною ціллю українського дрона були кораблі російського «тіньового флоту». Ці танкери регулярно перевозять підсанкційну нафту і часто перевантажують сировину безпосередньо у відкритому морі в Лаконській затоці на півдні Греції.

Другий демарш

Оскільки перші запити Афін не отримали вичерпної відповіді від української сторони, Міністерство закордонних справ Греції висловило Києву другий, значно жорсткіший демарш. Ноту протесту передали як українському посольству в Афінах, так і безпосередньо МЗС у Києві. Речниця грецького зовнішньополітичного відомства Лана Зохи офіційно підтвердила, що претензії оформлені в усній та письмовій формах.

У тексті другого демаршу Афіни виокремили чотири головні занепокоєння:

Загроза національній безпеці та економіці: поява озброєного БпЛА в Іонічному морі фактично переносить бойові дії у Середземномор'я.

Для Греції, яка є провідною морською державою та великим туристичним хабом, це прямий удар по економічній стабільності. Курортний сезон опинився під загрозою через ризик мінування чи випадкових вибухів поблизу пляжів.

Ризик для цивільних громадян: робота військової техніки в густонаселеному районі та на інтенсивних морських маршрутах створює неприпустиму небезпеку для пасажирських лайнерів, яхт і торговельних суден. Потенційний вибух міг призвести до численних людських жертв.

Екологічна катастрофа: детонація 100 кг вибухових речовин у крихкій екосистемі Іонічного моря загрожувала масштабним забрудненням акваторії, знищенням морської флори і фауни, що також завдало б збитків місцевому рибальству.

Межі міжнародного права та самооборони: Греція чітко заявила, що засуджує російську агресію і підтримує суверенітет України. Проте Афіни наголосили, що законне право України на самооборону не є безмежним і не може виправдовувати проведення небезпечних військових операцій у територіальних водах третіх держав, які є членами НАТО та ЄС.

Міністр оборони Греції Нікос Дендіас висловився ще категоричніше.

Він заявив, що Україна «винна дуже велике вибачення» за цей інцидент. Міністр закордонних справ Георгіос Герапетрітіс уже проінформував про висновки розслідування топдипломатів Європейського Союзу, зокрема очільницю європейської дипломатії Каю Каллас. За його словами, головний посил Афін полягає в тому, що «війна не закінчується її розширенням», і Середземне море має залишатися зоною миру.

Позиція Києва

Українська сторона намагається діяти стримано і не поспішає визнавати провини. Речник МЗС України Георгій Тихий зауважив, що Київ наразі не має стовідсоткових доказів того, що цей апарат належав саме українським військовим підрозділам чи спецслужбам. Виробники безпілотників Magura також публічно заперечили причетність своєї техніки до подій біля Лефкади. Водночас українські дипломати підкреслили, що Україна завжди поважає міжнародне право і готова до відкритого та детального спільного розслідування інциденту, якщо Афіни нададуть офіційні технічні матеріали та запит.

Міжнародні партнери в ЄС та НАТО уважно стежать за розвитком конфлікту. Більшість країн закликають сторони до закритих дипломатичних консультацій, щоб не створювати публічного розколу всередині коаліції, яка підтримує Україну в її протистоянні з Росією.

Інцидент біля Лефкади продемонстрував, як сучасна технологічна війна може легко вийти за межі Чорноморського регіону. Він поставив перед Києвом складне завдання: як вести ефективну боротьбу з російським експортом нафти в Середземному морі, не втрачаючи при цьому підтримки ключових європейських союзників.

Олександра Чорна

ЄС ПОМ'ЯКШУЄ ПЕРШИЙ У СВІТІ ЗАКОН ПРО ШІ

Європейський Союз пішов на несподівані поступки технологічному сектору. Інституції ЄС досягли політичної угоди щодо ініціативи Digital Omnibus on AI, яка суттєво пом'якшує умови впровадження історичного Регламенту про штучний інтелект (AI Act). Головне нововведення: перенесення жорстких дедлайнів для розробників.

Причиною такого кроку став реальний ризик регуляторного тупика. Офіційний Брюссель та національні уряди банально не встигають розробити технічні стандарти та сертифікувати наглядові органи. Крім того, європейський бізнес масово скаржився на надмірний бюрократичний тиск, який загрожував підрвати конкурентоспроможність Європи у порівнянні зі США та Китаєм.

Штучний інтелект (Українська Правда).

Згідно з оновленим планом самостійні високоризикові ШІ-системи (застосування у біометрії, освіті чи критичній інфраструктурі) отримали відтермінування до 2 грудня 2027 року; ШІ, інтегрований у регульовані товари (медичне обладнання, ліфти,

іграшки), повинен відповідати нормам лише з 2 серпня 2028 року.

Для підтримки стартапів та малого бізнесу створюється спеціальна централізована регуляторна «пісочниця» ЄС.

Поки Європейська Комісія називає

зміни «прагматичним спрощенням» задля стимулювання інновацій, правозахисники та творчі спільноти б'ють на сполох. Європейська Рада письменників та низка громадських організацій розкритикували це рішення. Вони зазначають, що послаблення контролю створює небезпечний прецедент дерегуляції, який ставить під загрозу захист базових прав громадян та авторського права.

Попри дискусії, політичний компроміс у трилозі вже закріплено. Офіційне ухвалення Digital Omnibus очікується найближчим часом. Це означає, що європейський технологічний бізнес офіційно отримав додаткові півтора року на адаптацію.

Олександра Чорна

МИТНА ВІЙНА ПІД ПРАПОРОМ ПРАВ ЛЮДИНИ: ОТТАВА ЗБЕРІГАЄ СПОКІЙ

Адміністрація Дональда Трампа розгортає новий етап протекціоністської політики, ставлячи питання прав людини в центр своєї торговельної стратегії. На початку червня 2026 року Офіс торгового представника США (The Office of the United States Trade Representative, USTR) на чолі з Джеймсоном Гріром запропонував запровадити додаткове 10% мито на канадські товари, а також на продукцію ще 15 ключових торговельних партнерів. Офіційно, посиляючись на розділ 301 Закону про торгівлю (Section 301 of the Trade Act of 1974), США висувають звинувачення, що Канада недостатньо ефективно забезпечує дотримання заборони на використання примусової праці. Ця ініціатива стала продовженням попередніх американських торговельних обмежень, зокрема підвищених 35-відсоткових мит на канадські товари, запроваджених у 2025 році.

Попри гучні заголовки, канадський уряд на чолі з прем'єр-міністром Марком Карні демонструє стриманий оптимізм. 3 червня, коментуючи ситуацію для преси, прем'єр-міністр Карні заявив, що інформація щодо подібних тарифів не стала для нього несподіванкою. Він також наголосив на чинному канадському законодавстві у сфері регулювання та контролю ланцюгів постачання, зазначивши, що «Канада має дуже потужний законодавчий режим проти використання примусової праці». У свою чергу, у щорічному звіті за 2026 рік, підготовленому відповідно до Закону про боротьбу з примусовою та дитячою працею в ланцюгах постачання (Fighting Against Forced Labour and Child Labour in Supply Chains Act), Канадський комітет з перегляду військових скарг (Military Grievances External Review Committee) повідомив, що не отримував і не володіє

жодною інформацією, яка б свідчила про випадки примусової або дитячої праці в межах своїх закупівельних процесів або ланцюгів постачання. Оттава запевняє, що реальні економічні наслідки будуть обмеженими, хоча інцидент чітко вказує на наближення складного дипломатичного періоду.

Головна причина, чому канадський бізнес не піддався паніці, полягає в юридичній архітектурі північноамериканської торгівлі. Вашингтон чітко зазначив, що нові мита не поширюватимуться на товари, які відповідають правилам походження Угоди між Канадою, США та Мексикою (Canada–United States–Mexico Agreement, CUSMA). Оскільки під дію цієї угоди підпадає близько 90% усього канадського експорту до Сполучених Штатів, переважна більшість виробників захищена від додаткових зборів. До того ж USTR оприлюднив розлогий перелік винятків для критично важливої продукції. До нього увійшли нафта та нафтопродукти, рідкісноземельні метали, авіаційні компоненти й фармацевтичні товари. Для решти канадських товарів, які не відповідають суворим критеріям CUSMA, ставка зросте на 10%. Тим часом 44 держави, які взагалі не мають механізмів контролю за експлуатацією праці, отримають жорсткіший тариф — 12,5%.

Торговельні аналітики сходяться на думці, що правозахисна риторика адміністрації Трампа — це передусім прагматичний юридичний обхідний шлях. У лютому 2026 року Верховний суд США обмежив право президента одноосібно запроваджувати глобальні надзвичайні мита в межах Закону про міжнародні надзвичайні економічні повноваження (International Emergency Economic Powers Act, IEEPA).

Саме тому Білий дім переключився

3 червня. Прем'єр-міністр Канади Марк Карні під час спілкування з журналістами.

на використання інструментів розділу 301, де звинувачення у «несправедливих торговельних практиках» створюють легітимну підставу для нових бар'єрів. Захист американських робочих місць від конкуренції з боку товарів, вироблених із використанням рабської чи дитячої праці, став для Трампа ідеальним політичним і правовим аргументом.

Хоча канадська сторона називає розслідування США політизованим, звіт USTR містить неприємні для Оттави факти. Американське відомство звинуватило Канадську службу прикордонних служб (Canada Border Services Agency, CBSA) у фактичній пасивності. Згідно зі статистикою, за останні шість років CBSA перехопила лише 50 підозрілих вантажів і розвернула на кордоні лише два з них — текстиль та заморожені морепродукти. Для порівняння, американські прикордонники лише за один рік блокують понад 6 000 аналогічних відправлень, спираючись на жорсткий внутрішній Закон про запобігання примусовій праці уйгурів.

Прем'єр-міністр Марк Карні за-

явив, що дії Вашингтона не стали для нього несподіванкою, адже обидві країни декларують спільну мету — повне очищення ланцюгів постачання від експлуатації. Проте уряд діє оперативно, щоб усунути прогалини в законодавстві до початку офіційного перегляду CUSMA.

У найближчі тижні Оттава планує представити новий жорсткий законопроект. Головна його новація — зміна тягаря доведення. Якщо раніше державні органи мали самостійно шукати докази використання примусової праці, то тепер канадські корпорації будуть зобов'язані юридично підтверджувати «чистоту» походження кожного гвинта чи кожного відрізу тканини, які вони імпортують.

У канадських підприємців ще є час підготуватися до нових правил гри. Офіс торгового представника США прийматиме письмові коментарі від бізнесу до 6 липня, а на 7 липня 2026 року призначено відкриті слухання, після яких адміністрація Трампа ухвалить остаточне рішення щодо конфігурації нових мит.

Олександра Чорна

ОНТАРІО КАРДИНАЛЬНО ЗМІНЮЄ ПРОВІНЦІЙНУ ІМІГРАЦІЙНУ ПРОГРАМУ: ДЕВ'ЯТЬ ПОТОКІВ OINP ПРИПИНИЛИ РОБОТУ З 30 ТРАВНЯ 2026 РОКУ

З 30 травня 2026 року в Онтаріо набули чинності масштабні зміни до провінційної імміграційної програми Ontario Immigrant Nominee Program (OINP). Відповідно до запропонованих змін, провінція скасовує всі дев'ять існуючих імміграційних потоків та запроваджує нові критерії відбору кандидатів, які тимчасово проживають на території провінції Онтаріо, для отримання ними статусу постійного резидента.

Які потоки закриваються?

З 30 травня більше не прийматимуться нові заявки за такими напрямками:

- Foreign Worker Stream
- International Student Stream
- In-Demand Skills Stream
- Human Capital Priorities Stream

- Skilled Trades Stream
- Masters Graduate Stream
- PhD Graduate Stream
- Entrepreneur Stream
- Regional Immigration Pilot

Впродовж останніх років саме за допомогою вищевказаних програм десятки тисяч іноземних працівників, міжнародних студентів та фахівців різних сфер отримували номінацію від провінції Онтаріо на постійне проживання.

Які зміни запроваджуються?

Провінція планує перейти до більш централізованої та гнучкої системи, яка дозволить швидше реагувати на потреби ринку праці.

Попри те, що інформація про нові правила наразі офіційно не оголо-

шена, Уряд Онтаріо під час консультацій повідомив про намір створити чотири основні напрямки:

- Єдиний Employer Job Offer Stream - для працівників, хто має пропозицію працевлаштування;
- Priority Healthcare Stream - для окремих медичних професій;
- Entrepreneur Stream - для підприємців;
- Exceptional Talent Stream для кандидатів із винятковими навичками та досягненнями.

Гарна новина для тих, хто вже подав заявку

Уряд Онтаріо підтвердив, що всі заяви, подані до 30 травня 2026 року, будуть розглядатися за правилами, які діяли на момент подання такої заявки.

Тобто, Іншими словами, якщо ваша заявка була подана до набрання чинності нових правил це не має вплинути на її розгляд по суті

А що буде з кандидатами в системі EOІ?

Найбільша невизначеність стосується кандидатів, які перебувають в системі Expression of Interest (EOI), та ще не отримали Invitation to Apply (ITA).

Наразі Уряд не повідомив, чи будуть перенесені існуючі профілі автоматично до нової системи, чи апліканти мають повторно реєструватися після введення в дію нових правил

ІНВЕСТИЦІЯ В ІНТЕГРАЦІЮ:

МАНІТОБА ФІНАНСУЄ \$500,000 НА РОЗШИРЕННЯ ESL-ПРОГРАМ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ

Міністерка Неллі Кеннеді з фотографом Норбертом К. Іваном.

Міністерка Неллі Кеннеді під час заходів з нагоди Дня вишиванки оголошує про виділення \$500,000 Провінційній раді КУК-Манітоба.

Уряд Манітоби оголосив про виділення 500 000 доларів Провінційній раді Конгресу Українців Канади (UCC Manitoba). Цей грант спрямований на розширення безкоштовних курсів англійської мови (ESL), що є важливим кроком для успішного працевлаштування та довгострокової адаптації тисяч українців, які знайшли прихисток у Манітобі.

Символічно, що про фінансову підтримку офіційно оголосила міністерка спорту, культури, спадщини та туризму Манітоби Неллі Кеннеді під час заходів з нагоди Дня вишиванки. За словами урядовців, ця інвестиція підкреслює прагнення провінції забезпечити новоприбулих інструментами для повноцінної інтеграції в канадське суспільство.

Програма курсів англійської мови КУК Манітоби має унікальну історію. Вона розпочалася у травні 2023 року

як невелика волонтерська ініціатива, що охоплювала лише три класи. На той час державні мовні сервіси були перевантажені через різке зростання кількості новоприбулих, тому релігійні та громадські лідери взяли на себе організацію додаткової мовної підтримки.

Проект продемонстрував стрімке зростання: лише з липня 2025 року по лютий 2026 року організація надала мовну підготовку близько 900 дорослим слухачам. Загалом програма вже охопила понад 1 000 осіб. Нове фінансування дозволить вивести цю роботу на якісно новий рівень.

За інформацією координаторів, попит на вивчення англійської мови залишається високим. Особливо він відчутний у Вінніпезі, західних регіонах провінції, районі Морден-Вінклер та регіоні Інтерлейк. Виділені кошти будуть спрямовані на

найкваліфікованих викладачів і персоналу, збільшення кількості навчальних класів, а також розширення географії програми з фокусом на сільські громади та малі міста, де доступ до мовної підтримки є обмеженим.

Важливою особливістю програми є акцент на очному (офлайн) навчанні, яке сприяє кращій соціалізації. Водночас організатори визнають, що пошук сертифікованих викладачів у віддалених громадах залишається одним із головних викликів.

Знання мови є не лише засобом комунікації, а й ключовим інструментом економічної інтеграції. У КУК зазначають, що канадські роботодавці шукають працівників, готових до виконання професійних обов'язків, і мовна підготовка є важливою складовою цієї готовності.

Стабільне працевлаштування новоприбулих сприяє утриманню людського капіталу в провінції та розвитку місцевої економіки.

Голова Провінційної ради КУК Джоан Левандоскі висловила вдячність уряду Манітоби за послідовну підтримку українців, які були змушені залишити свої домівки через повномасштабну російську агресію. Манітоба прийняла пропорційно найбільшу кількість українських новоприбулих серед усіх провінцій Канади на душу населення — близько 14% від загальної кількості учасників програми CUAET.

Ця інвестиція є сигналом того, що Манітоба зацікавлена не лише у тимчасовому прихистку, а й у створенні довгострокових умов для успішної інтеграції нових членів громади.

Олександра Чорна

ОНТАРІО КАРДИНАЛЬНО ЗМІНЮЄ ПРОВІНЦІЙНУ ІМІГРАЦІЙНУ ПРОГРАМУ...

☛ Закінчення з стор. 6

Нові вимоги для роботодавців

Починаючи з 30 травня, роботодавець повинен офіційно зареєструватися в Employer Portal, перш ніж іноземний працівник зможе подавати заявку на провінційну номінацію на підставі пропозиції роботи. Відтепер зазначена вимога закріплена на законодавчому рівні.

Що робити потенційним заявникам?

Особи, які вже отримали Invitation to Apply, мають якнайшвидше подати свої заявки.

Тим іноземцям, які вже перебувають в ЕОІ-пулі, мають уважно стежити за оновленнями ОІНП та за бажанням розглядати інші імміграційні програми, зокрема федеральну систему Express Entry або інші провінційні програми.

Чому Онтаріо ініціює реформу?

За інформацією уряду, мета реформи

— зробити імміграційну систему більш орієнтованою на реальні потреби економіки та ринку праці. Очікується, що нововведення нададуть можливість швидше реагувати на дефіцит працівників у пріоритетних галузях, таких як охорона здоров'я, будівництво, а також низки кваліфікованих професій.

Для багатьох українців, які планували отримати статус постійного резидента через ОІНП, найближчі місяці можуть стати періодом невизначеності. Водночас особи, які вже подали свої заявки до 30 травня включно, не варто хвилюватись, оскільки їх справи будуть розглядатись за старими правилами.

Стаття носить виключно інформаційний характер та не є юридичною консультацією. Для оцінки вашої конкретної ситуації рекомендується звертатись до ліцензованого імміграційного фахівця.

Ольга Сенишин
Імміграційна адвокатка CGS Law у Торонто, яка спеціалізується на питаннях імміграційного та бізнесського права

25 РОКІВ УКРАЇНСЬКІЙ ДІАСПОРНІЙ ПЛАТФОРМИ «КОБЗА»

6 червня інформаційно-культурний портал «Кобза» відзначив 25-річчя від дня свого заснування. У 2001 році в інтернеті з'явився новий інформаційний ресурс, який опублікував свою першу статтю. На той момент редакція складалася лише з однієї особи — Василя Коломацького (Канада). У серпні того ж року команда розширилася: до проєкту долучився професор Стефан Паняк, який став директором сайту. Стефан Григорович обіймав цю посаду близько 15 років, зробивши значний внесок у розвиток ресурсу та його становлення як важливої платформи української діаспори.

Сайт kobza.com.ua є українськомовним ресурсом, орієнтованим на українську діаспору та висвітлення життя українських громад за кордоном. Протягом багатьох років він виконував роль платформи для інформування про діяльність українських організацій у різних країнах, культурні події, пам'ятні заходи та ініціативи, спрямовані на збереження української мови, культури й національної ідентичності. Ресурс також публікує публіцистичні матеріали та інформаційні повідомлення, що стосуються історії української діаспори та громадського життя українців за межами України. Значна частина змісту структурована за регіональним принципом і відображає активність українських громад у різних містах і країнах. За чверть століття Ліга Українців Канади послідовно підтримує вебсайт «Кобза», здійснюючи вагомий внесок у забезпечення його редакційної діяльності та сприяючи об'єднанню українців у світі й збереженню їхньої культурної ідентичності.

Надія Лемко

СЛЪОЗИ СВОБОДИ: 186 УКРАЇНЦІВ ПОВЕРНУЛИСЯ З ПОЛОНУ ПІСЛЯ ТРИВАЛОЇ НЕВОЛІ

5 червня 2026 року, відбувся 75-й обмін полоненими. Із російського полону визволено 185 захисників, окремо вдалося повернути одного цивільного українця, якого утримували в неволі з 2022 року. Про це повідомив Координаційний штаб з питань поводження з військовополоненими, який організував процес за дорученням Президента України

в межах переговорного механізму. Серед звільнених військовослужбовці віком від 26 до 62 років з різних складових Сил оборони: Збройних сил України, зокрема Військово-Морських сил, Сухопутних військ, Десантно-штурмових військ, Сил територіальної оборони, Сил спеціальних операцій, Військової служби правопорядку, а також бійці

Національної гвардії України та Державної прикордонної служби. Українці повернулися з різних напрямків бойових дій: Донецького, Луганського, Харківського, Херсонського, Запорізького, Сумського та Київського, а також Курського напрямку. Обмін відбувся за сприяння Сполучених Штатів Америки та Об'єд-

наних Арабських Еміратів. Усі визволені пройдуть медичний огляд, отримають необхідну допомогу та базове забезпечення, а також належні виплати. Надалі для них передбачені лікування, реабілітація та програми соціальної й психологічної реінтеграції після тривалого перебування в російському полоні.

Надія Лемко

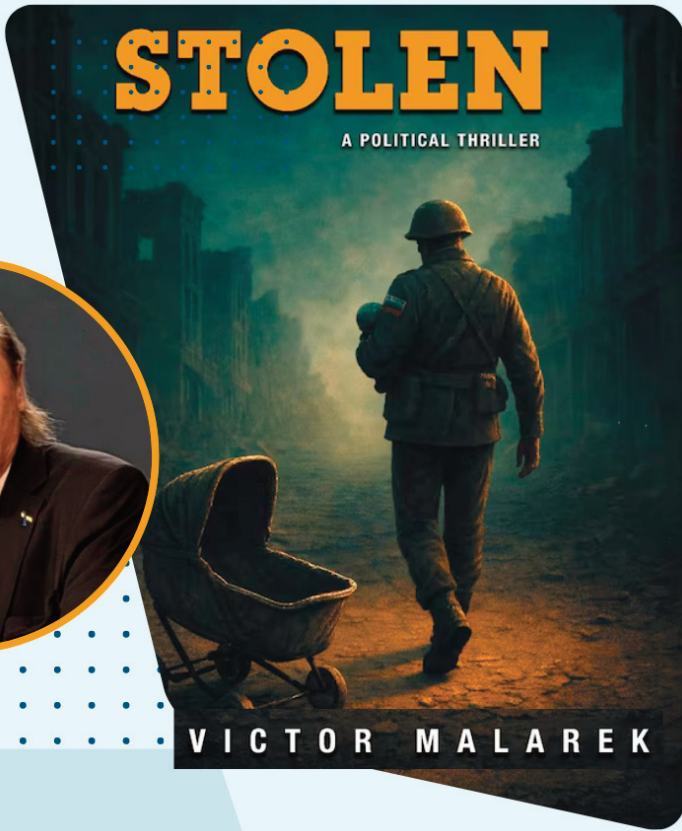
UCRAINICA
RESEARCH INSTITUTE

THE STORY OF THE STOLEN CHILDREN FROM UKRAINE
A POLITICAL THRILLER INSPIRED BY REAL CRIMES

VICTOR MALAREK

OLD MILL TORONTO, WESTMINSTER ROOM

THURSDAY, JUNE 25, 2026 AT 7:00PM

UCRAINICA
RESEARCH INSTITUTE

Dello
BINGO-GAMING

BCU Foundation

ВІДЗНАЧЕННЯ 100-ЛІТТЯ ІРИНИ СЕНИК У ЛЬВОВІ ВІДКРИТТЯ МЕМОРІАЛЬНОЇ ЛАВКИ

2026 рік у Львові та Бориславі проголошений роком Ірини Сенік.

Це велична Людина - член Організації Українських Націоналістів, пластунка, членкиня Союзу Українок та Всеукраїнської Ліги Українських Жінок, Героїня світу, поетеса, вишивальниця, почесна мешканка Борислава та Львова.

Протягом року відбудуватимуться академії, читання віршів та споминів.

Видатним людям ставлять пам'ятники, меморіальні дошки, а Ліга Українок Канади відділ Торонто урочисто відкрила меморіальну лавку Ірини Сенік у Львові в парку ім.Івана Франка біля університету. І, як зазначили львів'яни, це вперше у місті відкрили іменну лавку.

Відкриття відбулося надзвичайно родинно та емоційно. Ірина Сенік писала "Розгортаю життя, як сувій полотна...". Так і ми, розгорнули програму наче візерунки чи мережки: життєпис Ірини Сенік, спомини, вірші та пісні.

Я, як голова Ліги Українок Канади відділ Торонто представила організацію, розповіла про історію створення та діяльність.

Наталка Попович на церемонії відкриття у Львові.

Лідія Бойчишин – голова Союзу Українок Львівщини пригадала Ірину Сенік і свою маму Любомиру Бойчишину (активна громадська діячка, дружина Михайла Бойчишина-соратника Вячеслава Чорновола. Михайло Бойчишин зник (викрали) в 1994р.). "Дві великі, мужні і незламні жінки", - так назвала їх Лідія Бойчишин, яка продовжує українську патріотичну справу.

Мирослав Маринович – правозахисник, дисидент, політичний в'язень згадав, що жінки в тюрмах часто були морально сильнішими аніж чоловіки. Надзвичайними зусиллями вони добивались своїх прав, в тому числі, ставити ялинку на свята, а Ірина Сенік вишивала для неї прикраси. Навіть тюремні нашивки, які носили жінки-політв'язні були прикрашені вишивками Ірини Сенік.

Згадалось і те, що якимось чином вдалося передати на волю, за кордон взори, вірші та біографії жінок невільників. Так, в 1977 році українці в Сполучених Штатах видали унікальну книгу українською та англійською мовами "Нездоланний дух".

В програмі прозвучало легендарне "Повстанське танго" (автори Оля Ільків та Марта Пашківська – зв'язкові Романа Шухевича). "Одна шаленна нас полонила доля,.. чи переможемо, чи згинемо за волю..." співали Орест Цимбала та Оля Томків.

Оля Томків та Орест Цимбала виконують «Повстанське танго».

Зворушив присутніх український романс "За-чекай", присвячений тисячам українських жінок, які опинились в советських таборах та поселеннях і на довгі роки були відірвані від своїх родин та України.

Заспівали пісню Ніна Карпинець та Уляна Токарівська - Вертигел.

У своїх спогадах голова Всеукраїнської Ліги Українських жінок Марія Петрова Мацюк згадала Ірину Сенік, як співзасновницю організації та приклад безмежної патріотичності та любові до України.

Завдяки Ірині Сенік та відданим членкиням організації, на Янівському кладовищі у Львові перепоховано жертви советських репресій і встановлено меморіал.

Лідія Бойчишин, Марія Петрова Мацюк, Ірина Ключковська.

Голова Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою Ірина Ключковська показала присутнім книгу "Біла айстра любови", з дарчим написом Ірини Сенік. Ірина Ключковська також зазначила, що знову перечитала вірші поетеси і ще більше вразила велич та сила її слова.

Ліга Українських Католицький Жінок при українській греко-католицькій церкві Святого Димитрія зібрали кошти і видали двомовну книгу віршів та віршів Ірини Сенік "Біла айстра любови". Ці матеріали були таємно перевезені з України до Торонто. Крім цього до цієї унікальної книги увійшли знімки суконь, які жінки вишивали за узорами Ірини Сенік. Презентація книги та суконь відбулася в 1992р. в Торонто.

Оксана Мацегора -голова Союзу Українок м. Львова зазначила "Україну можна скувати ланцюгами, але не можна скувати її дух. Ірина Сенік не зламалась там, де ламали сильніших, вона не втратила світла там, де панувала темрява".

На вірші Ірини Сенік ще не написано багато пісень, але спеціально до церемонії відкриття лавки, Іванка Вівчарик та Ольга Томків підготували "В діброві спогадів моїх".

Поезію Ірини Сенік читала Надія Шалай, яка є волонтеркою центру "Калина", який організовує концертні поїздки на фронт до наших захисників.

Урочистий момент настав: діти, які були присутні та Мирослав Маринович, урочисто відкрили лавку, яка була покрита прапорами Канади та України, а також посадили кущ жасмину в честь великої Українки Ірини Сенік.

Представниця Міської ради відділу екології Галина Микітчак, яка допомагала із встановлення лавки в парку, була зворушена подією та почутою інформацією про українську Героїню.

Наталка Попович разом із Мирославом Мариновичем та представниками молодіжної організації «Пласт».

Меморіальна лавка Ірини Сенік - це не просто місце для відпочинку. Це – місце для зустрічі з історією. На лавці розміщено QR-код, відсканувавши який, кожен перехожий зможе на мить зазирнути в долю Ірини та дізнатися про жінку, яку не змогли зламати жодні режими чи десятиліття таборів. Вам відкриється світ поетеси, яка крізь сірість ГУЛАГу пронесла яскраві кольори української душі.

Меморіальна таблиця на лавці, присвяченій Ірині Сенік.

Висловлюємо велику подяку Міській Раді м. Львова, Галині Микітчак (відділ екології), яка організовувала встановлення лавки в парку, співакам та читцям. Особлива подяка Любі Фітьо, Роману Лобаю та волонтерському центру "Калина" за допомогу в організації цієї події у Львові. Дякуємо Богдану Поповичу за фільмування та знімки.

Ірина Сенік мріяла повернутись до Львова

"... Десять років в тайшетській тайзі,

в загороджених клатках дикої Азії,

Я про Тебе лиш мріяла,

Я про Тебе лиш думала.

Ти ввижався мені,

Гартував мою кволість

ТИ, МІЙ ЛЬВОВЕ!

Місто моє чарівне!"

І вона повернулася до рідного Львова, щоб залишитися в ньому навечно. Я відвідала могилу Ірини Сенік, яка спочиває поряд зі своїми по-сестрами на Полі Почесних поховань на Личаківському цвинтарі. Помолилася, передала привіт від членкинь нашої організації та діаспори Канади, поклала на могили канадські прапорці.

Вічна пам'ять і Вічна Слава Українській Героїні Ірині Сенік.

Запрошуємо громаду в Торонто на теат-рально-музично-поетичну композицію "Ме-телики спогадів Ірини Сенік" в неділю 14 червня 3 год. в Пластовій домівці за участі талановитих читців, співаків, танцюристів. В ролі Ірини Сенік Лариса Баюс. Гідно вшануємо українську Героїню.

Наталка Попович

Учасники церемонії відкриття пам'ятної лавки в міському парку.

ЗЕЛЕНСЬКИЙ ЗВЕРНУВСЯ ДО САМІТУ СВІТОВОГО УКРАЇНСТВА: ДІАСПОРА – НАШ ПОТУЖНИЙ ТИЛ І ГОЛОС У СВІТІ

Президент України Володимир Зеленський привітав учасників Саміту світового українства у Берні й відзначив важливість єдності української спільноти у всьому світі задля підтримки України, захисту свободи та збереження національної самобутності.

У своєму зверненні президент підкреслив ключову роль українських громад у боротьбі проти російського окупанта та майбутній відбудові України.

“Сьогодні, коли Україна незламно бореться проти російського окупанта, ви допомагаєте наші державі, виступаючи її голосом правди і прикладом єдності”, – сказав Зеленський.

Президент подякував українцям за кордоном, які з перших днів повномасштабного вторгнення мобілізували безпрецедентну гуманітарну, фінансову, політичну, експертну та волонтерську допомогу. Зеленський окремо висловив вдячність Світовому Конгресу Українців за багаторічне

лідерство і консолідацію громад.

“Діаспора – наш потужний тил і голос у світі, без якого вистояти й відбудувати країну неможливо. По суті, мільйони українців за кордоном діють як одна велика команда”, – зазначив він.

Глава держави також зауважив, що роль світового українства у відновленні України виходить далеко за межі фінансової допомоги.

“Роль діаспори у відновленні України – це не просто про гроші, а про залучення глобального досвіду, зв’язків та новітніх технологій для

відбудови модерної держави. Наші люди за кордоном діють як головний місток між Україною та провідними економіками світу”.

Окрему увагу президент приділив питанню множинного громадянства, яке відкриває нові можливості для етнічних українців.

“Тепер закордонні етнічні українці можуть реалізувати своє право на набуття громадянства України, залишаючись громадянином іншої дружньої держави. Цей крок дає змогу об’єднати мільйони українців па-спортом із тризубом в одну велику родину задля перемоги й відбудови нашої Батьківщини”.

Володимир Зеленський закликав світове українство не зупинятися та продовжувати активну комунікацію з політиками країн свого проживання для посилення міжнародної підтримки України.

Президент окреслив ключові пріоритети для адвокаційної діяльності діаспори, зокрема збільшення вій-

ськової та гуманітарної допомоги Україні, посилення санкційного тиску на Росію, притягнення російського політичного та військового керівництва до персональної й фінансової відповідальності, передачу заморожених російських активів на відбудову України та компенсації постраждалим, а також пришвидшення створення Спеціального трибуналу за злочин агресії.

“Усі ми розуміємо, що ця війна якнайшвидше має бути припинена, що ворог повинен відповісти за скоєне. Україні потрібен гідний мир і гарантована безпека. Тож ми й надалі маємо діяти спільно, рішуче й результативно”, – наголосив Зеленський.

Наприкінці свого звернення президент звернувся до учасників саміту: “Тільки разом ми зможемо вистояти, захистити Україну та перемогти ворога. Слава Україні!”

СКУ

Павло Ґрод із лейтенанткою Юлією Паєвською («Тайрою»).

Панель «Як розбудовувати молодіжні організації та посилювати їхній вплив» об’єднала молодих лідерів.

Ілона Гавронська, заступниця міністра соціальної політики, сім’ї та єдності України з питань європейської інтеграції.

Сесія «Міжнародна підтримка України».

Понад 350 учасників і гостей з українських громад зібралися на Саміт Світового Українства в Берні.

Сесія дезінформації, адже ворог намагається послабити міжнародну підтримку України.

CANADA'S FIRST WORLD WAR INTERNMENT STATUE AND BRONZE PLAQUES VANDALIZED IN BANFF NATIONAL PARK

Castle Mountain Internment Camp Statue and Bronze Interpretive Plaque Before Vandalism, photo taken August 2025.

Castle Mountain Internment Camp Statue and Bronze Interpretive Plaque. Both the interpretive plaque and statue plaque have been stolen.

Missing bronze interpretive plaque.

Missing plaque on the statue.

Vandalized foot of the statue.

Calgary, June 4, 2026, UCCLA RCMP are investigating after the UCCLA discovered that two trilingual bronze plaques commemorating Ukrainians and other Europeans interned in Banff National Park during the First World War were gone.

The bronze plaques – one affixed to the First World War internment statue

entitled Why and the second to a rock nearby - were gone and presumed stolen when UCCLA officials arrived for a visit in late May. In addition, the statue of the internee sustained significant damage to its leg and foot.

Both the statue and its bronze interpretive plaques were unveiled in August 1995 by the Ukrainian Canadian Civil

Liberties Association (UCCLA). They were installed to commemorate the thousands of Ukrainians and other Europeans affected by Canada's first national internment operations, which took place from 1914 to 1920.

Commenting on the theft and vandalism, UCCLA President Kyle Hoyda stated:

"These monuments serve to commemorate and educate Canadians about this little-known chapter of our country's history. Acts of theft and vandalism directed at these historical monuments are both cowardly and deeply distressing."

UKRAINIAN CANADIAN CIVIL LIBERTIES ASSOCIATION

A PERFECT STORM – RUSSIA LOSING ITS WAR AGAINST UKRAINE MAY LEAD TO REGIME CHANGE

The growing crisis in Russia and the potential for defeat in its war against Ukraine will be welcome to those who support a ceasefire and a quick end to the war. The Kremlin's insistence on inevitable victory appears increasingly detached from reality. In a highly centralized political system, however, delivering bad news to leadership remains risky.

The current situation has some parallels with 1990–1991. At that time, the West feared the collapse of the Soviet Union could trigger a Yugoslav-style conflict involving nuclear risks.

Yet Ukraine still moved toward independence despite Western caution. Today, Ukraine again appears to be ignoring external calls for restraint, particularly regarding strikes on Russia's energy infrastructure, reflecting broader uncertainty about the consequences of a significantly weakened Russia.

Russian analysts and officials often describe scenarios that appear disconnected from battlefield realities. One such scenario envisions continuing the war until 2028, despite mounting evidence that Russia may lack the manpower and financial capacity to sustain

such a timeline. Russian leaders continue to publicly claim maximal objectives, including full control over Ukraine, even as their forces struggle to achieve limited territorial gains.

Another possible trajectory is a frozen conflict or ceasefire, which Ukraine has supported while Moscow has resisted. Earlier expectations in the Kremlin that reduced Western support would force Ukraine into concessions have not materialized. Instead, Ukraine has maintained momentum and is seeking to pressure Russia into negotiations from a position of strength.

Symbolic developments further reflect this imbalance. Temporary ceasefire proposals around Victory Day were followed by scaled-down celebrations in Moscow, widely interpreted as a sign of security concerns and the strain of ongoing war. Russian demands in peace discussions remain maximalist, including territorial claims over occupied regions and broader political conditions that would effectively limit Ukrainian sovereignty. Ukraine rejects these terms, viewing them as incompatible with its independence.

➡ A perfect... page 2 UE

IS THE TIDE TURNING? UKRAINE SEES SLOWING RUSSIAN GAINS AND RISING BATTLEFIELD PRESSURE IN 2026 WAR

As the war enters another critical phase in 2026, a growing number of analysts suggest that the battlefield dynamics between Ukraine and Russia are beginning to shift, not in the form of a decisive breakthrough, but as a gradual erosion of Russia’s earlier advantages and a strengthening of Ukraine’s long-term position.

According to the Institute for the Study of War (ISW), Russian forces captured 104 square kilometers of Ukrainian territory between the start of 2026 and May 26, compared with 1,619 square kilometers over the same period in 2025, indicating a sharp year-on-year decline in the pace of Russian gains.

At the same time, Ukrainian open-source intelligence project DeepState reports that Russia has recently suffered localized setbacks. The group estimated that Russian forces lost around 40

square kilometers in areas around Donetsk, Zaporizhzhia and Dnipropetrovsk in a single week, marking what it described as Moscow’s largest weekly territorial loss since late 2023. DeepState also assessed that Russia captured only around 20 square kilometers of Ukrainian territory in May 2026, the lowest monthly total since the fall of 2023, underscoring what analysts describe as a continued deceleration in offensive momentum.

DeepState further reports that Ukrainian forces have recently made gains in parts of the southern Donetsk region, as well as sections of Zaporizhzhia and Dnipropetrovsk, reflecting a more dynamic and fluid frontline than in previous phases of the war.

Ukrainian military analyst Ivan Stupak identified the Zaporizhzhia direction as one of the key active fronts, noting that Russian forces have been pushed

back from approaches to within roughly 20 kilometers of the regional capital, a city with a pre-war population of around 700,000. Stupak also said that the coming months are likely to see intensified fighting around Kostiantynivka, which he described as a critical urban center in Donetsk region. The town is one of three major Ukrainian-held cities in the area, alongside Kramatorsk and Sloviansk. He assessed that Russia currently has limited prospects of reaching Kramatorsk or Sloviansk this year, adding that capturing Kostiantynivka in 2026 would represent a “huge achievement” for Moscow under current conditions. At the current tempo of operations, he added, major fighting for Sloviansk and Kramatorsk is unlikely to begin before next spring.

Taken together, the data points to a war that is not decisively shifting in one direction, but is instead entering a

phase of slower, more contested movement — where incremental territorial changes come at high cost and over extended periods. For Ukraine, the combination of slowing Russian advances, localized counterattacks, and sustained defense of key urban areas is increasingly framed by analysts as evidence of a more stable frontline dynamic compared to earlier phases of the invasion. However, despite signs of strain on Russian offensive capacity, the war remains defined by attrition, and neither side has achieved a decisive breakthrough capable of fundamentally altering the strategic balance. Whether the current trajectory represents a genuine turning point or simply a temporary operational pause remains one of the central questions shaping expectations for the remainder of 2026.

Nadis Lemko

A PERFECT STORM – RUSSIA LOSING ITS WAR...

➔ From page 1 UE

At the same time, internal contradictions within Russia are becoming more visible. While official rhetoric continues to emphasize long-term victory, internal assessments and leaked materials reportedly suggest limits on Russia’s ability to achieve its stated military goals. This gap between political messaging and operational reality is contributing to tension within elite circles.

Russia’s broader crisis can be grouped into five interconnected areas: military strain, economic pressure, growing public dissatisfaction, increasing influence of nationalist commentators, and rising concerns about internal political stability.

Military Strain

Russia’s military challenges began to intensify after failed offensives in 2022, prompting partial mobilization. Since then, large numbers of younger and skilled citizens have left the country. Despite ongoing recruitment efforts, sustaining troop levels has become increasingly difficult.

Volunteer-based recruitment, driven by financial incentives, has weakened. Casualty levels now appear to rival or exceed new recruitment rates in some periods, while regional funding shortages have reduced enlistment bonuses. Recruitment targets for 2026 are reportedly being met only partially.

Russia has increasingly relied on recruits from disadvantaged backgrounds, including prisoners, indebted individuals, and residents of economically weaker regions. Reports from the battlefield describe poorly trained troops being sent into high-casualty assaults with limited survivability.

There are also indications of declining morale, desertion, and exhaustion among Russian forces. Some accounts suggest that many soldiers were not prepared for the intensity and duration

of the conflict. Ukrainian forces and observers describe increasing signs of fatigue among Russian units.

Russia has also sought manpower from foreign recruits and migrants, while expanding indirect mobilization through civilian sectors such as businesses and universities. At the same time, Ukraine has actively disrupted recruitment efforts through information and psychological operations.

Economic and Financial Pressure

Russia’s wartime economy has been described by some analysts as increasingly dependent on military spending and compensation for soldiers’ families. However, this model is showing signs of strain. Business leaders and economists have warned of declining growth, depleted reserves, and rising structural inefficiencies.

Inflationary pressure, labor shortages, and reduced access to international markets are contributing to economic stress. Small and medium-sized enterprises are particularly affected, with many operating at a loss or closing. At the same time, military spending remains extremely high, placing additional pressure on state finances.

There are growing concerns about long-term fiscal sustainability. Some officials have acknowledged that reserves are being depleted, while others warn of possible future financial instability. Sanctions and disrupted trade continue to reduce Russia’s export capacity, particularly in key industrial sectors.

The energy sector, a cornerstone of Russia’s budget, is also under pressure due to market shifts, sanctions, and repeated strikes on infrastructure. Analysts suggest that long-term reliance on high oil prices is increasingly unrealistic.

Public Discontent

Public opinion in Russia shows signs

of growing fatigue with the war. While state messaging remains dominant, trust in official media has declined compared to previous years. Polling suggests increasing numbers of citizens favor negotiations rather than continued military operations.

At the same time, many Russians are becoming more aware of the war’s domestic impact due to strikes on infrastructure, economic difficulties, and information disruptions. Rising prices, shortages, and periodic communication outages have made the war more visible inside Russia.

Some public figures and commentators have openly criticized the leadership, reflecting a gradual shift in discourse. While dissent remains limited, frustration over economic conditions, casualties, and lack of clear progress is becoming more common.

Nationalists and Military Bloggers

Russian nationalist commentators and military bloggers, who previously supported the war effort, have increasingly expressed criticism of strategy and leadership. Their concerns include unclear war objectives, poor military coordination, and high casualty rates.

Some now openly question whether victory is achievable under current conditions. Others speculate about Russia’s post-war future, often predicting instability or systemic crisis. These discussions reflect growing uncertainty within previously loyal circles.

Criticism has also focused on bureaucratic inefficiency, corruption, and poor adaptation to modern warfare. Ukrainian technological advantages, particularly in drone warfare and rapid innovation, are frequently acknowledged even by Russian commentators.

There is also increasing frustration over the lack of a clearly defined end state for the war, with some nationalist voices arguing that leadership has failed to articulate realistic objectives.

Internal Stability and Elite Tensions

Within Russia’s political system, signs of tension and restructuring are emerging. Reports of corruption investigations, arrests, and elite reshuffling suggest ongoing competition within governing structures.

Criticism of state policy is no longer limited to opposition groups but has extended to previously loyal officials, commentators, and segments of the nationalist movement. This widening dissatisfaction is sometimes compared to late Soviet-era conditions.

Discontent over internet restrictions and communication controls has also expanded beyond traditional opposition groups, affecting broader segments of society, including previously loyal voters and business owners.

Some analysts suggest that these pressures are contributing to elite fragmentation, with divisions emerging between those advocating continued war and those favoring a negotiated end. Concerns about internal stability and leadership succession are becoming more visible.

Conclusion

Russia increasingly shows structural similarities to the late Soviet period, with mounting internal pressures alongside ongoing military setbacks. Elite disagreement, public fatigue, economic strain, and battlefield challenges are converging into a broader systemic crisis.

As the war continues without decisive progress, the gap between official narratives and on-the-ground realities is widening. Whether this leads to escalation, negotiation, or internal political change remains uncertain, but the pressures shaping Russia’s trajectory are clearly intensifying.

Taras Kuzio

ІВАН МИКОЛАЙЧУК — ДУША УКРАЇНСЬКОГО КІНО

15 червня виповнюється річниця від дня народження Івана Миколайчука — видатного українського актора, режисера, сценариста та письменника, якого заслужено називають душою українського кіно. Його творчість стала символом національного кіномистецтва, а створені ним образи й сьогодні захоплюють глядачів своєю щирістю, глибиною та любов'ю до рідної землі.

Іван Миколайчук народився 15 червня 1941 року в селі Чорторія на Буковині у багатодітній родині залізничника. Змалку був оточений народною культурою, піснями та традиціями, які згодом стали невід'ємною частиною його творчого світу. Майбутній митець здобув музичну освіту, чудово співав і володів багатьма музичними інструментами.

Любов до сцени проявилася ще в дитинстві. Свою першу театральну роль він виконав у дванадцятирічному віці, а вже під час навчання в Київському інституті театрального мистецтва отримав можливість зіграти дві визначні ролі — Тараса Шевченка у фільмі «Сон» та Івана Палійчука у легендарній стрічці Сергія Параджанова «Тіні забутих предків».

Саме «Тіні забутих предків» стали справжнім проривом не лише для молодого актора, а й для всього українського кінематографа. Вони здобувши 39 міжнародних нагород, 28 призів на кінофестивалях (із них — 24 Гран-прі) у 21 країні, рахуючи Італію, Грецію, Аргентину. Гарвардський університет вніс стрічку до списку обов'язкових для перегляду студентам, які претендують на вищий ступінь у кінознавстві. Фільм здобув міжнародне визнання, десятки престижних нагород та увійшов до золотого фонду світового кіно. Гра Миколайчука вразила режисера Сергія Параджанова настільки, що той назвав актора народним генієм, порівнюючи його з Олександром Довженком. На жаль Радянському Союзу ж фільм на довгі роки ліг на полицю.

Упродовж творчого шляху Іван Миколайчук проявив себе не лише як талановитий актор, а й як сценарист, режисер і музичний оформлювач. Його ім'я пов'язане з такими відомими картинами, як «Білий птах з чорною ознакою», «Захар Беркут»,

Іван Миколайчук грає на скрипці. Фото: ukrinform.ua

За кількістю нагород «Тіні забутих предків» увійшли до Книги рекордів Гіннеса. Фото: ukrinform.ua

Пам'ятна монета НБУ номіналом 2 грн. присвячена Івану Миколайчуку. Фото: Вікіпедія

«Пропала грамота», «Комісари» та «Вавилон XX». Особливе місце займає саме «Вавилон XX» — фільм, у якому митець найповніше розкрив свій талант режисера і творця самобутнього українського кінематографа.

Попри міжнародне визнання, творчий шлях Миколайчука був непростим. Радянська влада часто звинувачувала його в «надмірному націоналізмі», через що багато років він перебував під негласною заборобою. Його виключали зі знімальних груп, перешкоджали реалізації нових проєктів, однак це не зламало митця. Навпаки, труднощі лише зміцнили його прагнення служити українській культурі.

Сучасники згадували Івана Миколайчука як надзвичайно щедрого, доброзичливого й відкритого людину. Він мріяв накрити стіл від Чернівців до Чорторії і пригостити напоями та стравами всіх. Одного разу Миколайчук на останні гроші полетів до Чернівців, по дорозі купив столітню бочку пива і привіз до Чорторії пригостити все село. Іншим разом він запросив до ресторану в Гідропарку на свій день народження усіх, хто зібрався послухати українські пісні, які співали гості свята.

Він умів об'єднувати людей навколо української пісні, мистецтва та народних традицій. Його талант визнавали далеко за межами України. Серед шанувальників українського актора були всесвітньо відомі особистості, зокрема Ніл Армстронг і Жан-Поль Бельмондо.

На творчому рахунку митця — 34 ролі в кіно, дев'ять сценаріїв та дві режисерські роботи. Його внесок у розвиток української культури важко переоцінити. Після смерті у 1987 році Іван Миколайчук був удостоєний Державної премії України імені Тараса Шевченка.

Сьогодні його ім'я носять вулиці в багатьох містах України, а пам'ять про великого митця живе в серцях шанувальників. Іван Миколайчук залишив після себе не просто фільми — він залишив цілий духовний світ, у якому живуть українська душа, історія та незламна любов до свого народу.

Михайло Гуцман

У фільмі «Білий птах з чорною ознакою» Іван Миколайчук мріяв зіграти Ореста. Фото: radiosvoboda.org

Фільм «Пропала Грамота» більше 10 років пролежав на полиці. Фото: ukrinform.ua

20 РОКІВ УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ

Моя зацікавленість політикою національної пам'яті почалася ще на початку 2000-х років. Тоді в Україні лише починалися дискусії про необхідність спеціальної інституції, яка б допомагала суспільству осмислювати складне минуле та формувати власну історичну пам'ять. Значною мірою нас надихав досвід сусідніх посткомуністичних держав, насамперед Польщі.

20 років тому було створено Український інститут національної пам'яті.

Для мене це не просто ювілей державної установи. Це історія, з якою пов'язана значна частина мого життя.

Моя зацікавленість політикою національної пам'яті почалася ще на початку 2000-х років. Тоді в Україні лише починалися дискусії про необхідність спеціальної інституції, яка б допомагала суспільству осмислювати складне минуле та формувати власну історичну пам'ять. Значною мірою нас надихав досвід сусідніх посткомуністичних держав, насамперед Польщі.

Важливо пам'ятати, що ідея створення Українського інституту національної пам'яті була результатом зусиль не лише державних діячів, а й громадянського суспільства та наукового середовища. До розробки перших концепцій УІНП долучалися Центр Досліджень Визвольного Руху, Меморіал Всеукраїнська правозахисна організація Меморіал імені Василя Стуса, Асоціація дослідників Голодомору та інші організації, які ще задовго до створення Інституту працювали над поверненням українцям правди про власне минуле.

У 2003 році ми ініціювали перші публічні обговорення можливості

створення такого інституту в Україні. Помаранчева революція відкрила для цього нові можливості, а вже у 2006 році Український інститут національної пам'яті був створений.

За двадцять років його історія була непростю. Інститут пережив кілька змін влади, політичні кризи, спроби послаблення і навіть фактичного демонтажу. Після приходу до влади Віктора Януковича його позбавили статусу центрального органу виконавчої влади, а саму політику пам'яті намагалися повернути в русло советських історичних міфів.

Після Революції Гідності мені випала честь очолити Інститут і разом із командою (дякую усім, хто працював зі мною, згадаю тут своїх заступників Аліна Шпак, Олександр Зінченко, Володимир Тилішак) відновлювати його роботу. Ми повернули йому статус центрального органу виконавчої влади, сформували нову команду, відкрили архіви советських спецслужб, підготували пакет законів про декомунізацію, започаткували масштабні зміни в політиці пам'яті та повернули її до числа державних пріоритетів.

Ця робота викликала гострі дискусії як всередині країни, так і за її межами. Але сьогодні вже очевидно, що подолання советської спадщини, декомунізація та формування влас-

ного бачення минулого стали важливими чинниками зміцнення української ідентичності та стійкості держави. Без цього Україна була б значно менш готовою до великої війни, яка розпочалася у 2022 році.

Важливим продовженням цієї політики стало й ухвалення після початку повномасштабного російського вторгнення законодавства про деколонізацію. Якщо декомунізація була спрямована на подолання спадщини советського тоталітарного режиму, то деколонізація стала наступним кроком — звільненням українського публічного простору від символів і наративів російського імперського панування. Цей процес став логічним продовженням і розвитком тих змін, які були започатковані після Революції Гідності.

Втім, головним досягненням цих двадцяти років я вважаю навіть не конкретні закони, проекти чи кампанії. Найважливіше — те, що попри всі політичні зміни, зміни президентів, урядів і парламентів вдалося зберегти саму інституцію та її стратегічний напрям.

Український інститут національної пам'яті вистояв там, де багато хто прогнозував його ліквідацію. Більше того, сьогодні він має сильніші правові позиції, ніж будь-коли раніше. Ухвалений в 2025 закон про засади

державної політики національної пам'яті закріпив його особливий статус та роль у формуванні державної політики.

Попереду ще багато роботи. Зокрема створення Українського національного пантеону — проєкту, який має стати важливим елементом нашої культури пам'яті та державної традиції.

У день 20-річчя Інституту хочу подякувати всім, хто працював і працює задля його розвитку. Особлива подяка першому голові Ігорю Юхновському, який забезпечив становлення інституції у найскладніші роки її існування; Антону Дробовичу, який зберіг її в період чергових політичних змін; та нинішньому керівнику Олександру Алфьорову, під керівництвом якого Інститут продовжує свою роботу вже в умовах великої війни.

Український інститут національної пам'яті створювався як інструмент державної політики. Але за двадцять років він став значно більшим — однією з інституцій, які допомагають українцям усвідомлювати себе нацією та захищати право на власне бачення минулого і майбутнього.

Володимир В'ятрович
Історик. Голова Українського інституту національної пам'яті (2014-2019), народний депутат України

ДЕНЬ БАТЬКА 2026:

СВЯТО ВДЯЧНОСТІ, ЛЮБОВІ ТА РОДИННОГО ТЕПЛА

Щороку у світі відзначають День батька — свято, яке нагадує про важливу роль тата в житті кожної дитини та всієї родини. Це особливий день для висловлення вдячності, поваги й любові чоловікам, які щодня підтримують, навчають, захищають і надихають своїх дітей.

У 2026 році День батька, як і традиційно, святкуватимуть у третю неділю червня. Це свято не потребує дорогих подарунків чи гучних урочистостей. Найціннішими для батьків залишаються щирі слова подяки, увага дітей та час, проведений разом із родиною.

Цьогоріч День батька набуває особливого значення для українців. Тисячі татусів сьогодні боронять Україну на фронті, захищаючи майбутнє своїх дітей і всієї держави. Для багатьох родин це нагода висловити підтримку тим, хто перебуває далеко від дому, а також вшанувати пам'ять батьків, які віддали життя за свободу України.

Історія свята бере початок у Сполучених Штатах Америки. У 1909 році мешканка міста Спокан, Сонора Смарт-Додд запропонувала заснувати окремий день для вшанування батьків. Жінка була вдячна своєму батькові, який самотужки виховав шістьох дітей після смерті дружини. Її ініціатива швидко здобула підтримку, а згодом свято поширилося по всьому світу.

Сьогодні День батька відзначають у багатьох країнах, а в Україні він став офіційним державним святом у 2019 році. Його головна мета — зміцнення сімейних цінностей та підвищення авторитету батьківства.

Щодо подарунків, то найкращим вибором залишаються речі, які враховують захоплення та потреби тата. Це можуть бути книги, аксесуари для роботи чи відпочинку, спортивне спорядження або пам'ятні сувеніри. Водночас для багатьох батьків найбільшою радістю стане власноруч виготовлена листівка, сімейна фотографія чи тепле привітання від дітей.

День батька — це чудова нагода сказати найріднішій людині прості, але надзвичайно важливі слова: «Дякую за турботу, підтримку і любов». Саме такі моменти створюють справжню цінність свята та залишаються в пам'яті на все життя.

Подасмо вірш Марії Морозенко, який є дуже актуальний в тяжких обставинах дітей на Україні.

“Мій тато повернувся із війни”

Марія Морозенко.

Мій тато повернувся із війни.
У пізню ніч, коли уже я спала
І звично видивлялася у сні –
У снах тривожних тата виглядала.
Мій тато не збудив мене чомусь.
Погладив ніжно й лагідно волосся,
Прошепотів: “Твій тато повернувся”.
Я ж думала – приснилося, здалося.
У сні своєму так, як і завжди,
Заплакала: “Татусю, ну будь ласка,
Хутчіше із війни до нас прийди!
Нам з мамою без тебе дуже важко.
Так, я доросла. Ходжу в сьомий клас,
І мама каже: “Гарна помічниця”.
Та щоб удень не думала весь час –
Вночі про тебе сон тривожний сниться”.
І знов приснився. Я думала – наснився
Боялась ворухнутись, сполохнути,
А тато... Тато злегка прихилився,
І ковдрою, немов дитинку, вкута.
І, мабуть, схлип мій у цю мить почув,
Бо схлип цей уві сні й мені почувся.

Михайло Гуцман

Фундація Будучність

Фундація Будучність - зростає, розвивається і діє згідно сучасних потреб нашої громади, але має впевнену візію на майбутнє.

Кожна пожертва, спрямована на підтримку громадських, культурних, історичних та освітніх зусиль в Канаді, є важливим знаком довіри і підтримки діяльності нашої Фундації.

Історичні проекти та культурні заходи

Медичні та гуманітарні проекти

Важливі будівлі

Документальні фільми

Концерти та музичні записи

Молодь та спорт

Освітні, наукові, дослідницькі публікації та виставки

Громадські заходи, конференції, семінари

Проекти, направлені на зміцнення добробуту українців

2282 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1N9 Phone: (416) 763-3388 Fax: (416) 763-4512 Website: bcufoundation.com

ВІДІЙШОВ У ВІЧНІСТЬ ВОЯК УПА ПЕТРО ПОТІЧНИЙ

Роман Кулик, Вахтанг Кіпіані, Петро Потічний під час відвідин Музею преси. *Фото Вахтанга Кіпіані*

3 червня у віці 96 років відійшов у вічність Петро Потічний - один із наймолодших вояків УПА, співзасновник "Літопису УПА".

Петро Потічний народився 2 червня 1930 року в селі Павлокома (тепер Польща). Перші три класи народної школи закінчив в селі, а опісля навчався у Львові, де в 1944 році закінчив 4 класи Державної Гімназії. Після знищення села відділом Армії Крайової в березні 1945 року, вступив до УПА і служив стрільцем сотні "Громенка" аж до виходу рейдом до Західної Німеччини осінню 1947 року. В УПА мав псевдо "Малий" та "Воробчик", а в 1949 році йому призначено ступінь Старшого Вістуна. Член Об'єднання Колишніх Вояків УПА.

У Мюнхені закінчив середню освіту і в 1950 році виїхав до США. Служив три роки в Морській Піхоті США, та брав участь в Корейській війні. В 1957 році отримав академічний ступінь бакалавра в Університеті Темпл у Філадельфії, а опісля ступінь магістра (1961) й доктора (1964) історії й політичних наук в Колумбійському Університеті в Нью-Йорку. В 1961 році також отримав Диплом Спеціаліста Радянського Союзу від Російського Інституту при Колумбійському університеті.

Від 1964 проживає в Канаді, обіймає посаду професора політичних наук в Мак-Мастерському Університеті, в Гамільтон, Онтаріо. Професор політичних наук Українського Вільного Університету в Мюнхені (Німеччина). Старший науковий співробітник (сеньйор фел-

лов) Міжнародного Бюро Праці в Женеві (Швейцарія), Федерального Інституту для Східно-Європейських і Міжнародних Студій в Кельні (Німеччина), Центру Російських і Східно-Європейських Студій, Університету Торонто. Очолює Групу дослідів УПА в Інституті української археографії ім М.С. Грушевського при НАН України. Почесний Професор Національного Університету Львівська Політехніка та Східно-Китайського Педагогічного Університету в Шанхаї (КНР). Він є також Ад-юнкт Професор Гайлундзянського Університету в Харбіні (КНР).

Петро Потічний відомий науковець в ділянці порівняльної політики' геополітики' та зокрема державного права і політики Східноєвропейських країн радянського періоду. Автор книг та статей' серед яких важливу ролью відіграють його зацікавлення визвольною боротьбою українського народу в час і після Другої світової війни. За його старанням архів "Літопису УПА" та інші документи й матеріали приміщено в Бібліотеці Робартс, Торонтського Університету, під назвою "Збірка Петра Й. Потічного про Підпільну і Протипідпільну Боротьбу в Україні".

Потічний є одним із засновників Видавництва "Літопис УПА", та від 1973 року співредактор, а опісля відповідальний редактор цього видання.

У 2008 році відзначений Президентом України Орде- ном "За заслуги" III ступеня.

«Історична Правда»

ОФІЦІЙНЕ СПРОСТУВАННЯ

Редакція Гомону України повідомляє про виправлення у статті Михайла Гуцмана «КАЛИНСЬКІ ГЕРБУ ТОПОР. Дилеми священницької родини на польсько-українському пограниччі», опублікованій у №19 (стор. 6) від 26 травня 2026 року. У зазначеному матеріалі було помилково вказано, що подія відбулася у стінах Наукового товариства імені Шевченка в Канаді. Насправді захід відбувся в Old Mill Toronto, який неодноразово приймав лекції та події НТШ. Редакція приносить вибачення за неточність і дякує читачам за розуміння.

ОГОЛОШЕННЯ

Тел.: (416) 516-2443
Факс: (416) 516-4033
e-mail: homin@on.aibn.com

КУПУЄТЕ ЧИ
ПРОДАЄТЕ, -
ПОСИЛАЙТЕСЯ
НА ОГОЛОШЕННЯ В
«ГОМОНІ УКРАЇНИ»!

Шановні передплатники,

Редакція «Гомону України» з особливою вдячністю звертається до Вас, за вашу незмінну й багаторічну підтримку. Саме завдяки Вам наша газета вже понад 75 років залишається надійним джерелом новин та зв'язку для української громади.

Повідомляємо, що починаючи з 1 січня 2026 року, діятимуть оновлені ціни на передплату. Це рішення пов'язане зі зростанням витрат, зокрема значним підвищенням поштових послуг від Canada Post, вартості друку, матеріалів та загальних виробничих витрат.

Щиро дякуємо Вам за розуміння, підтримку та багаторічну довіру.

З повагою,
Адміністрація «Гомону України»

Категорія відправлення	Стара ціна	Нова ціна
Публікаційна пошта (Канада)	75 CAD	90 CAD
Стандартна пошта (Канада)	100 CAD	125 CAD
Відправлення до США	120 USD	150 USD
Міжнародні відправлення	250 USD	275 USD

Будьмо в КОНТАКТ-і

OMNI
TELEVISION

ONTARIO: **Thursday at 10:00 PM**
Sunday at 3:00 PM
Tuesday at 8:00 AM

ALBERTA: **Sunday at 10:00 AM**

British Columbia: **Sun 11:00 AM**

Next GEN!

ON: **Thu at 11:00 PM, Sat at 9:30 PM, Sun 4:00 PM**

AB: **Thu at 1:30PM, Sat. 1:30 PM BC: Sat at 11:00 AM**

ALBERTA KONTAKT: AB: **SUN 3:00 PM, Mon 8:00, Tue 3:00 PM**

ON: **TUES 7:00 AM BC: SAT 15:00**

STUDIO@KONTAKT.CA

е-mail:
ukrradiofm@gmail.com

Facebook:
Lyubomyra Matviyas

ПОСТУП

українська радіопрограма

Щонеділі 9-10 год. вечора
на хвилях FM 88,9
у прямому ефірі

www.cirvfm.com

Новини з України та світу
Інтерв'ю та дискусії

Замовляйте у нас музичні вітання
Слухайте і підтримуйте нас!
Розрахунковий рахунок #43282
у кредитовій спілці Будучність

Керівник і ведуча - Любомира Матвіяс

РАДІОПРОГРАМА "ПІСНЯ УКРАЇНИ"
RADIO PROGRAM "SONG OF UKRAINE"

Радіопрограма "Пісня України"

Можна слухати з понеділка до
п'ятниці в 9 год. ранку на
cjmrradio.com
CJMR APP

https://www.facebook.com/SOFUradio
Smart speakers (Hey Alexa, play CJMR on TuneIn/iHeart)

SOFU.RADIO@GMAIL.COM

Tel.: 416-516-2443

e-mail: homin@on.aibn.com

www.homin.ca

13TH ANNUAL BCU FOUNDATION

GOLF

TOURNAMENT

Per Golfer

\$250

Piper's Heath Golf Club

5501 Trafalgar Rd

Milton, ON L9E 0Z5

16 JUNE, 2026

www.bcufoundation.com

BCU Financial

SPECIAL OFFER

EARN UP TO

3.60%*

ON A 46 MONTH GIC

3.80%*

ON A 57 MONTH GIC

2.25%**

ON A 1 YEAR REDEEMABLE GIC

CASHABLE AFTER 90 DAYS

* Terms and conditions apply: 46-month, and 57-month terms only; NEW and EXISTING money; includes Registered and Non-Registered Funds. We reserve the right to change, extend or withdraw this offer at any time. Offer valid from April 1st, 2026. Rates are annual and subject to change. ** Terms and conditions apply: 1 year term cashable after 90 days only. If cashed in early, any accrued interest is forfeited; NEW and EXISTING money; We reserve the right to change, extend or withdraw this offer at any time. Offer valid from April 1st, 2026. Rates are annual and subject to change.